

Susanne Koelbl
© Der Spiegel

L'hora de la revolució

Nazanin Daneshvar s'ha col·locat castament el mocador estampat sobre els cabells llargs.

A través del vidre veu els empleats davant de les pantalles dels ordinadors, que treballen a mig pis per sota d'ella. Atenen comandes, responen preguntes dels clients. Aquí treballen més de 100 homes i dones. Tots són empleats de Daneshvar.

Takhafifan.com és el nom de l'empresa situada al centre de Teheran, la capital

Com porta una dona a Teheran
les compres per internet.

d'Iran. En farsi, *Takhfifan* significa alguna cosa així com 'rebaixa'. La pàgina és una versió del portal de gangues Groupon, que ven ofertes especials arreu

del món, com ara roba rebaixada, ordinadors, entrades de teatre o paquets de benestar. Qualsevol cosa, l'important és que és més barat que en qualsevol altre

Nazanina Daneshvar, de 32 anys, va estudiar tecnologies de la informació a Viena. En tornar a Teheran, va obrir una de les primeres empreses per internet del país.

Fins fa pocs mesos, aquest mercat estava vetat a Occident

Hi havia sancions internacionals a Iran, i els Ebays i Amazons d'aquest món havien de quedar-se'n fora. Les sancions també tenien un aspecte positiu, i és que secretament protegien els joves emprenedors de la competència dels peixos grossos. D'aquesta manera, van poder anar creant una mena d'internet paral·lel amb empreses com Aparat, la versió iraniana de YouTube, Cafe Bazaar, un tipus d'App-Store en persa o fins i tot Takhfifan.

Daneshvar, de 32 anys, també ha d'agrar al seu pare el fet de ser una pionera dins de l'Iran. El seu pare sempre havia volgut tenir un fill, però van néixer dues filles. Així que les va criar com si fossin fills. Els va remarcar la importància de la puntualitat, la disciplina i la tècnica. Daneshvar va aprendre ja de petita a canviar una roda del cotxe i sobretot va aprendre que hom ha d'atrevir-se a fer les coses. El mètode va funcionar, i Nazanin Daneshvar va estudiar enginyeria i des de llavors fa les coses d'una manera diferent de la resta.

Per exemple, quan els exiliats iranians a Occident van retornar cap al seu país, plens d'esperança a una obertura del país gràcies al president reformista Mohammad Khatami, ella va deixar Teheran per anar a estudiar tecnologies de la informació a Viena. El 2011, un altre cop molts iranians, els que van poder, van abandonar l'Iran. Sota el mandat del president de línia dura Mahmud Ahmadinejad, el règim de l'aiatol·là va reprimir fortament els moviments democràtics. Daneshvar va tornar cap a Teheran. Ja havia observat prou des d'Àustria i des d'Alemanya: "Sabia que aquí tindria èxit, tant se val qui manés", afirma.

Al principi de viure a Teheran, Daneshvar seia al llit, amb el portàtil a prop. El llit era el seu despatx, des d'on va obrir una de les primeres empreses per internet del país: un servei d'aliments a domicili. Volia començar a poc

a poc, però la idea era massa bona. Això no obstant, Daneshvar va fracassar. Durant els primers dies de funcionament de la pàgina, 5.000 persones van comprar arròs, cafè, lleties, sucre, aigua de roses o te. "No era possible", diu l'emprenedora. L'empresa no hauria pogut créixer tan ràpid, faltaven diners, faltava gent, havia de deixar-ho córrer.

L'experiment, però, li va mostrar que el moment no era prou madur per a un canvi polític a l'Iran, però indubtablement sí que ho era per a una revolució en internet. I la xarxa té una força subversiva, pot canviar una societat, encara que només sigui amb arròs i lleties.

Una dona a la presidència d'una empresa, però, no és cosa gaire comuna a l'Iran

Quan Daneshvar convoca als vespres els seus executius per fer una reunió, els marits comencen a trucar no més tard de les vuit. Reclamen, alguns tot cridant, que la seva dona ha d'anar immediatament cap a casa. La majoria, ens explica Daneshvar, obeeixen. "No lluiten", i per això no les comprèn.

Ella mateixa treballa dotze hores al dia. Quan arriba a casa, al vespre, revisa els correus electrònics, no cuina mai i tampoc fa els llits. El seu marit ho tolera, és clar. Ell és alemany, i es van conèixer quan van treballar junts en una *start-up* d'internet a Berlín. Ell també té molt a fer amb les seves tres empreses E-Commerce a l'Iran.

La proporció de dones que treballen a la seva empresa s'ha anat reduint del 80% fins al 40%. Les iranianes només s'interessen pel comandament interemedi, es queixa: "Molt poques volen ocupar alts càrrecs".

Malgrat la vigilància estatal, l'Iran és el lloc on Daneshvar vol estar. Surt del despatx i es queda a la porta, on ha fet pintar una frase de Mahatma Gandhi, que diu: "Sigues el canvi que vols veure al món". •

lloc. Cada dia reben milers de comandes a Takhififan i Daneshvar ja té dos milions d'usuaris registrats. Al mateix temps transforma el seu país.

És clar que els mul·làs encara governen a Teheran, però tot fa pensar que el futur pertanyerà a algú altre: 54 milions d'iranians són menors de 35 anys, és a dir, al voltant del 70% de la població. Internet els mostra el món exterior, i són molts els que volen viure el que coneixen a través de la xarxa. Volen comprar pizza per internet, triar l'armari de la sala d'estar o fins i tot la parella. Iran és un mercat enorme per a empresaris d'internet.